

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

ក្រសួងសុខាភិបាល

**គោលការណ៍ ស្តីពីការចាប់ផ្តើមការព្យាបាល
ដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយ
និងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ជាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍**

**មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ
ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩**

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

តាងនាមមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ (NCHADS) ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះមន្ត្រីបច្ចេកទេសនៃផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធរបស់NCHADS និងដៃគូអភិវឌ្ឍដូចជា LINKAGES/FHI360, US-CDC, UNAID, WHO, KHANA, CHAI, CRS, CPN+ AHF, AUA ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃចូលរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការរៀបចំឯកសារដ៏សំខាន់នេះឡើង។

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ ក៏សូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសចំពោះវេជ្ជបណ្ឌិត សំរិត សុវណ្ណវិទូ ប្រធានការិយាល័យបច្ចេកទេស, លោកវេជ្ជបណ្ឌិត ដូរ បូរ៉ា អនុប្រធានការិយាល័យបច្ចេកទេសរបស់ NCHADS, លោកវេជ្ជបណ្ឌិត ចាន់ សុដារា មន្ត្រីសុខភាពសាធារណៈរបស់អង្គការ US-CDC, លោកវេជ្ជបណ្ឌិត ឆិល សារឹម មន្ត្រីកម្មវិធីអេដស៍របស់គម្រោង LINKAGES, លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Steve Wignall នាយកគម្រោង LINKAGES, និងលោក អ៊ឹម ចាន់រី ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសព័ត៌មានយុទ្ធសាស្ត្ររបស់គម្រោង LINKAGES ។

ភ្នំពេញថ្ងៃទី ១៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៩

ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ

វេជ្ជបណ្ឌិត លី ពេញស៊ីន

មាតិកា

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ	2
អក្សរកាត់	5
បញ្ជីឈ្មោះក្រុមការងារបច្ចេកទេសរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំ	6
I. ប្រវត្តិ និងសនិទានភាព	7
II. គោលបំណង.....	9
III. និយមន័យការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ	9
IV. លក្ខណៈសមស្របសម្រាប់ការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ	9
V. ហេតុផលចំពោះលក្ខណៈមិនសមស្របសម្រាប់ការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ	10
VI. ដំណើរការនៃការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគ អេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ	11
៦.១. រំហូរអ្នកជំងឺនៅគ្លីនិកART	11
៦.២. ការវាយតម្លៃសញ្ញាគ្លីនិក	12
៦.៣. ការផ្តល់ប្រឹក្សា	12
៦.៤. តេស្តអមគ្លីនិក	12
VII. ឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍	12
VIII. ការពិនិត្យបន្តបន្ទាប់.....	13
IX. ការតាមដានការអនុវត្តការចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍.....	15
សូចនាករទី ១. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍	15
សូចនាករទី ២. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលមកពិនិត្យបន្តបន្ទាប់ទៅតាមកាលវិភាគកំណត់	16

សូចនាករទី ៣. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលមានកម្រិតបន្ទុកមេរោគអេដស៍បង្ក្រាបនៅខែទី៦ ក្រោយការព្យាបាល	18
សូចនាករទី ៤. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលបិតនៅជាប់ក្នុងសេវាព្យាបាលនៅក្នុងខែទី១២	19
សូចនាករទី ៥. ភាគរយអ្នកជំងឺបាត់មុខក្រោយពីការចាប់ផ្តើមការព្យាបាល	20
សូចនាករទី ៦. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលគ្រូពេទ្យបញ្ឈប់ការព្យាបាលដោយARTដោយសារតែផលប៉ះពាល់ របស់ឱសថART	21
X. ឯកសារយោង	23

អក្សរកាត់

3TC	Lamivudine
ART	Antiretroviral Therapy
ARV	Antiretroviral
CBC	Complete Blood Count
CI	Confidence Intervals
CTX	Cotrimoxazole Prophylaxis
DTG	Dolutegravir
HBV	Hepatitis B virus
HCV	Hepatitis
HIV	Human Immunodeficiency Virus
EFV	Efavirenz
OI	Opportunistic Infection
PCP	Pneumocystis Carinii Pneumonia
PEP	Post Exposure Prophylaxis
PI	Protease Inhibiter
PrEP	Pre-Exposure Prophylaxis
PLHIV	People Living with HIV
RNA	Ribonucleic Acid
RR	Risk Ratio
TDF	Tenofovir
TPT	Tuberculosis Prevention Therapy
UNAIDS	United Nations Programme on HIV/AIDS
VCCT	Voluntary Confidential Counseling and Testing
WHO	World Health Organization

បញ្ជីឈ្មោះក្រុមការងារបច្ចេកទេសរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំ

លោកវេជ្ជ. លី ពេញស៊ុន	ប្រធាន NCHADS
លោកវេជ្ជ. សំរិត សុវណ្ណវិទូ	ប្រធានការិយាល័យបច្ចេកទេស NCHADS
លោកវេជ្ជ. ផ្លូវ បូរ៉ា	អនុប្រធានការិយាល័យបច្ចេកទេស NCHADS
លោកវេជ្ជ. ចាន់ សុដារ៉ា	មន្ត្រីឯកទេសសុខភាពសាធារណៈផ្នែក HIV/AIDS, US-CDC
លោកវេជ្ជ. Steve Wignall	ប្រធានគម្រោង FHI360/LINKAGES
លោក អ៊ឹម ចាន់រី	ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសព័ត៌មានយុទ្ធសាស្ត្រ FHI360/LINKAGES
លោកវេជ្ជ. ឆីល សារីម	មន្ត្រីឯកទេសកម្មវិធីអេដស៍ FHI360/LINKAGES

I. ប្រវត្តិ និងសនិទានភាព

គោលការណ៍ណែនាំជាតិដែលសម្របយកតាមអង្គការសុខភាពពិភពលោក ស្តីពីការគ្រប់គ្រងគ្លីនិក និង ព្យាបាលជំងឺអេដស៍សម្រាប់មនុស្សពេញវ័យនិងក្មេងជំទង់ មានគោលបំណងផ្តល់នូវការព្យាបាលមួយ ដែលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដល់អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ទាំងឡាយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ប្រទេស កម្ពុជាបានអនុវត្តដោយជោគជ័យនូវយុទ្ធសាស្ត្រ “ព្យាបាលទាំងអស់” ដែលជាអនុសាសន៍របស់អង្គការ សុខភាពពិភពលោកក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ដោយមានអ្នកជំងឺស្ទើរតែទាំងអស់បានចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយ ឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្រោយពីធ្វើតេស្តឈាមឃើញមានមេរោគអេដស៍។

ក្នុងខែកក្កដាឆ្នាំ២០១៧ អង្គការសុខភាពពិភពលោកបានចេញគោលការណ៍ណែនាំអំពីការចាប់ផ្តើមការ ព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ដោយឆាប់បំផុត ដែលចែងថា “ការចាប់ផ្តើមព្យាបាលឆាប់ បំផុតដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ គួរតែផ្តល់ដល់គ្រប់អ្នកជំងឺដែលមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ក្រោយ ពីការធ្វើតេស្តឈាមបញ្ជាក់និងវាយតម្លៃគ្លីនិក”។ ការចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគ អេដស៍ដោយឆាប់បំផុត គឺមានន័យថាក្នុងអំឡុងពេលប្រាំពីរថ្ងៃក្រោយពេលធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ។ អ្នកជំងឺ ដែលមានជំងឺអេដស៍កម្រិតធ្ងន់ធ្ងរត្រូវផ្តល់អាទិភាពសម្រាប់ការវាយតម្លៃនិងចាប់ផ្តើមព្យាបាល។ លើស ពីនេះទៅទៀត, គោលការណ៍ណែនាំនេះបានផ្តល់អនុសាសន៍ថា ការចាប់ផ្តើមការព្យាបាលនេះគួរតែ ក្នុងថ្ងៃតែមួយក្រោយការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ចំពោះអ្នកជំងឺទាំងឡាយណាដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិរួចរាល់ ក្នុងការចាប់ផ្តើម។

មានការសិក្សាមួយចំនួនបានបង្ហាញពីសារៈប្រយោជន៍នៃការចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំង មេរោគអេដស៍ ដោយឆាប់បំផុត ឬក្នុងថ្ងៃតែមួយ (នៅក្នុងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ)។ នៅក្នុងការសិក្សារបស់ Rosen S បានបង្ហាញថាអ្នកជំងឺដែលបានទទួលការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍នៅក្នុង ថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ៦១% មានកម្រិតបន្ទុកមេរោគអេដស៍បង្ក្រាប (viral load suppression) បើធៀបនឹង ៥១% នៃអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលតាមកាលធម្មតា មានកម្រិតបន្ទុកមេរោគអេដស៍បង្ក្រាប។ គឺអ្នកជំងឺដែលបានទទួលការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍នៅក្នុងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ មាន កម្រិត១,២៦ ដងប្រសើរជាង (RR=១,២៦ [១,០៥-១,៥០])។

ការសិក្សាមួយទៀតនាពេលថ្មីៗនេះនៅប្រទេសហៃទី ក៏បានបង្ហាញភាពល្អប្រសើរដូចគ្នានេះដែរ ក្នុង ចំណោមអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនិងថ្ងៃធ្វើ រោគវិនិច្ឆ័យ ទៅលើសមាមាត្រអ្នកជំងឺបិតនៅជាប់ក្នុងសេវាព្យាបាលហើយមានបន្ទុកមេរោគអេដស៍ត្រូវ

បានបង្ក្រាប និងសមាមាត្រនៃការនៅរស់រានមានជីវិតនៅចុងបញ្ចប់នៃឆ្នាំទី១។ គឺធៀបនឹងអ្នកដែល ចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ តាមពេលធម្មតា, អ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការ ព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ មានសមាមាត្របិតនៅ ជាប់ក្នុងសេវាព្យាបាល ហើយបន្ទុកមេរោគHIV-1 RNA <50 copies/ml ប្រមាណ ១,២១ ដងល្អជាង (RR=១,២១ [៩៥% CI: ១,០៤—១,៣៨])។ និងសមាមាត្របិតនៅជាប់ក្នុងសេវាព្យាបាល ហើយបន្ទុក មេរោគ HIV-1 RNA <1,000 copies/ml ប្រមាណ ១,១៨ ដងល្អជាង (RR=១,១៨ [៩៥% CI: ១,០៤—១,៣១])។

ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការសិក្សាមួយដែលធ្វើឡើងដោយ Chan AK, Kanike E, Bedell R, នៅ ក្នុងប្រទេសម៉ាឡាវីបានបង្ហាញថា ក្រោយពីការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍, អ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យមួយភាគធំបានបាត់មុខ។ តែការ សិក្សានេះមានចំនួនសំណាកតូច ហើយភាពខុសគ្នានៃសមាមាត្ររបស់អ្នកបាត់មុខក្នុងចំណោមអ្នកចាប់ ផ្តើមក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ និងចំណោមអ្នកចាប់ផ្តើមតាមកាលធម្មតា ពុំមានភាពជាក់លាក់ នោះឡើយ។ នៅក្នុងប្រទេសម៉ាឡាវី ការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែ មួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យចំណោមស្ត្រីមានផ្ទៃពោះផ្ទុកមេរោគអេដស៍ មានទំនាក់ទំនងនឹងការថយចុះ ការបិតនៅជាប់ក្នុងសេវាព្យាបាល ដោយសារតែស្ត្រីជាច្រើនត្រូវបានគេរាយការណ៍ថា ពិបាកទទួលយក ការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយ ដែលពួកគាត់ដឹងពីស្ថានភាពផ្ទុក មេរោគអេដស៍របស់ពួកគាត់។

ការសិក្សាផ្សេងមួយទៀតរបស់ Pilcher, et al បានសន្និដ្ឋានថា ការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថ ប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ អាចធ្វើឡើងក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ដោយមិនប៉ះពាល់ពីសុវត្ថិភាព ឬក៏ការទទួលយកការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ឡើយ។ ការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយ ឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនៃការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ប្រហែលអាចកាត់បន្ថយរយៈពេលដែល មេរោគត្រូវបានបង្ក្រាប។

ការឆាប់ព្យាបាលមេរោគអេដស៍នឹងជួយបន្ថយកម្រិតបន្ទុកមេរោគអេដស៍ឱ្យនៅទាប និងការពារសុខ ភាពរបស់អ្នកជំងឺតាមរយៈការការពារមុខងារប្រព័ន្ធភាពស៊ាំ និងកាត់បន្ថយហានិភ័យចំពោះការកើតជំងឺ ឱកាសនិយមធ្ងន់ៗ។ ចំពោះអ្នកជំងឺ ការចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃ តែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ឬដោយឆាប់បំផុតនឹងជួយអ្នកជំងឺ៖

- នៅតែមានសុខភាពល្អតាមរយៈការរក្សាប្រព័ន្ធភាពស៊ាំ ដោយមានកម្រិត CD4 នៅខ្ពស់,

- កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់បណ្តាលមកពីជំងឺឱកាសនិយមនិងជំងឺផ្សេងៗទៀត,
- កាត់បន្ថយ ឬស្ទើរតែលុបបំបាត់ការចម្លងមេរោគអេដស៍ទៅអ្នកដទៃ,
- បង្កើនលទ្ធភាពទទួលសេវាផ្សេងៗទៀត ដែលពួកគេត្រូវការ ដូចជាការគាំទ្រសង្គម, បន្ស៊ាបភាពញៀន, និងសុខភាពផ្លូវចិត្តជាដើម។

II. គោលបំណង

គោលបំណងសំខាន់របស់គោលការណ៍ណែនាំនេះគឺ៖

- ផ្តល់សនិទានភាពទាក់ទងនឹងសុខភាពសាធារណៈនិងកម្មវិធីប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ចំពោះការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ
- ផ្តល់នូវការណែនាំដែលអាចអនុវត្តបានដល់ក្រុមមន្ត្រីសុខាភិបាលនៅតាមសេវាARTគ្លីនិក, មន្ត្រីសុខាភិបាលដែលទាក់ទងនឹងការថែទាំអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍, និងក្រុមមន្ត្រីរៀបចំផែនការសម្រាប់ការអនុវត្តការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ

III. និយមន័យការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ

គឺការចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍នៅARTគ្លីនិកក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការបញ្ជាក់ថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ (ដោយសេវាVCCT) សម្រាប់អ្នកជំងឺទង់និងពេញវ័យដែលមិនមានលក្ខខណ្ឌទាស់ទៅនឹងលក្ខណៈសមស្របសម្រាប់ការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ។

IV. លក្ខណៈសមស្របសម្រាប់ការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ

គ្រប់អ្នកជំងឺថ្មីដែលមានរោគវិនិច្ឆ័យបញ្ជាក់ថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍៖

- អ្នកជំងឺជំងឺទង់និងពេញវ័យដែលចុះឈ្មោះថ្មីនៅគ្លីនិកART
- មិនធ្លាប់ប្រើប្រាស់ឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ពីមុនមក, លើកលែងតែការប្រើប្រាស់ឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ សម្រាប់ការបង្ការដូចជា PEP, PrEP, និងPMTCT
- អ្នកជំងឺដែលមិនមានរោគសញ្ញា
- អ្នកជំងឺដែលមិនមានប្រើប្រាស់ឱសថពុលដល់វក់ (nephrotoxic drugs)
- ពុំមានប្រវត្តិខ្សោយ ឬវក់មិនធ្វើការ

V. ហេតុផលចំពោះលក្ខណៈមិនសមស្របសម្រាប់ការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ

អ្នកជំងឺដែលការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ អាចនឹងកាន់តែបង្កភាពស្មុគស្មាញវេជ្ជសាស្ត្រ ហើយដែលត្រូវការការគ្រប់គ្រងជំងឺឱកាសនិយមស្រួចស្រាវឱ្យបានល្អមុននឹងចាប់ផ្តើមART (សូមអានតារាង៨-៣ទំព័រ៨២របស់គោលការណ៍ណែនាំជាតិស្តីពីការគ្រប់គ្រងគ្លីនិក និងព្យាបាលជំងឺអេដស៍សម្រាប់មនុស្សពេញវ័យនិងក្មេងជំងឺ)¹៖

- អ្នកជំងឺដែលមានរោគសញ្ញាជំងឺរបេង ឬការស្រាវជ្រាវជំងឺរបេងឃើញវិជ្ជមាន
- អ្នកជំងឺដែលគេសង្ស័យថាមានជំងឺរលាកសួត Pneumocystis Carinii Pneumonia, រលាកស្រាមខួរក្បាលដោយមេរោគគ្រីបតូកូក (cryptococcal meningitis) ឬក៏ជំងឺឱកាសនិយមធ្ងន់ៗដទៃទៀត
- អ្នកជំងឺដែលធ្លាប់ប្រើឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍សម្រាប់ការព្យាបាលជំងឺអេដស៍
- អ្នកជំងឺដែលកំពុងប្រើប្រាស់ឱសថពុលដល់វក់ (nephrotoxic drugs)
- អ្នកជំងឺដែលប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀនកំពុងពុលខ្លាំង មិនអាចធ្វើការផ្តល់ប្រឹក្សា

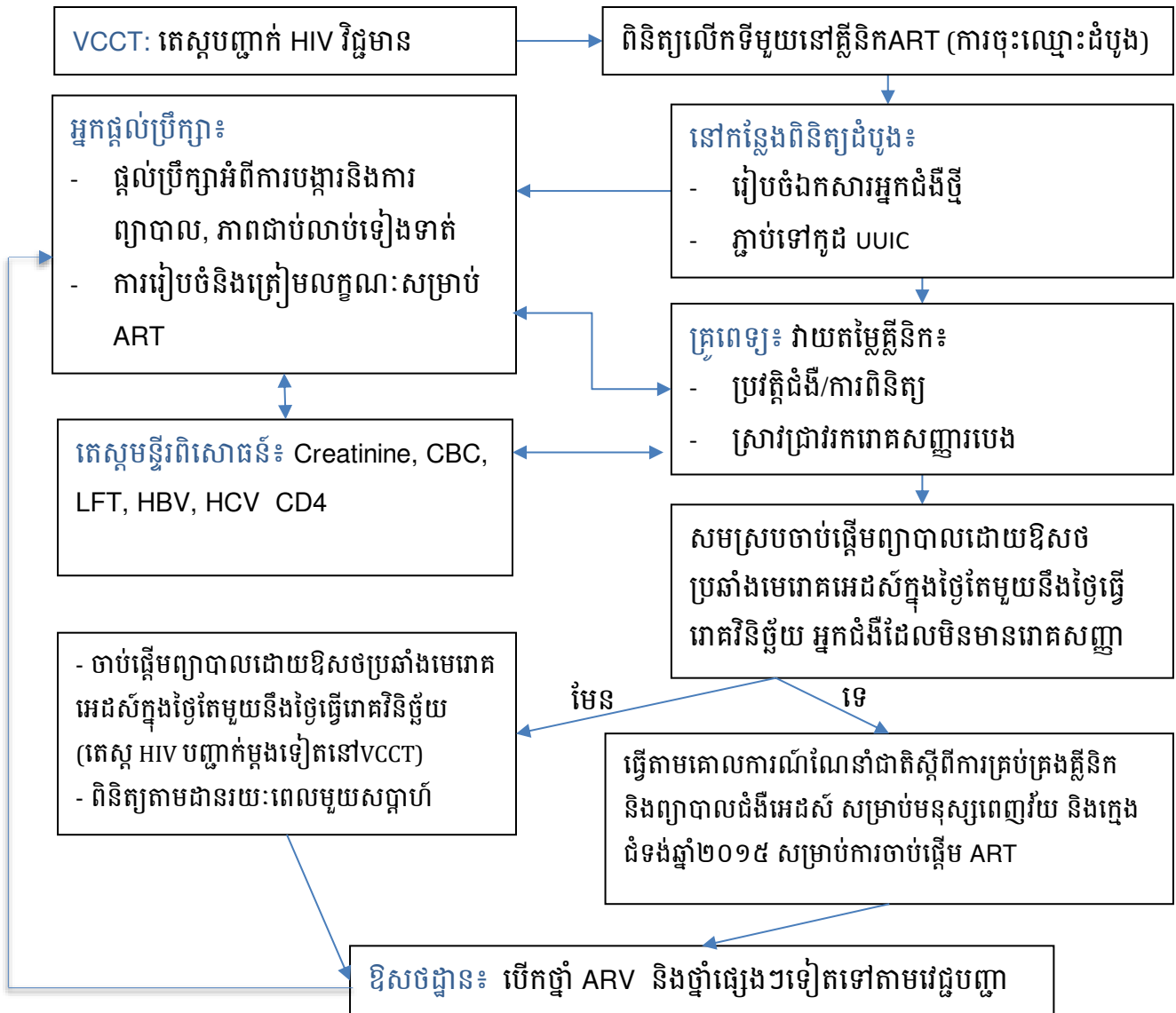
¹ Please refer to Table 8-3 page 53 in current National HIV Clinical Management guideline for Adult and adolescent 2015.
 គោលការណ៍ស្តីពីការចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ទំព័រ 10 នៃ 23

- អ្នកជំងឺដែលមានប្រវត្តិវិបាកមិនធ្វើការ

សង្ខេប៖ ប្រសិនបើអ្នកជំងឺមានកត្តាគ្រោះថ្នាក់ខាងលើមួយឬច្រើន គេត្រូវធ្វើតេស្តឈាមពិនិត្យមើលកម្រិត creatinine និងគណនា creatinine clearance¹ អាចចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថ TDF បាន ប្រសិនបើ creatinine clearance មានកម្រិតស្មើឬធំជាង ៦០ ម.ល/នាទី។

VI. ដំណើរការនៃការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ

៦.១. រំលោភអ្នកជំងឺនៅគ្លីនិក ART

៦.២. ការវាយតម្លៃសញ្ញាគ្លីនិក

- ប្រវត្តិជំងឺ ការពិនិត្យ ដើម្បីស្រាវជ្រាវរកជំងឺឱកាសនិយមផ្សេងៗ (ស្រាវជ្រាវរករោគសញ្ញារបេង, ជំងឺសួត PCP, រលាកស្រោមខួរ, និងជំងឺឱកាសនិយមផ្សេងៗទៀត)។
- ប្រសិនបើគ្មានរោគសញ្ញា និងគ្មានលក្ខខណ្ឌជំងឺទាស់នឹងការចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យទេនោះ នោះគេអាចចាប់ផ្តើមការព្យាបាលបាន។

៦.៣. ការផ្តល់ប្រឹក្សា

អ្នកផ្តល់ប្រឹក្សានឹងផ្តល់ប្រឹក្សាអំពីការប្រើប្រាស់ថ្នាំ, ការពន្យារកំណើត, ការបង្ការការចម្លងមេរោគអេដស៍, ការថែទាំនិងព្យាបាល និងការត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍។ ចំពោះអ្នកជំងឺជាស្ត្រីក្នុងវ័យបន្តពូជដែលត្រូវលេប Dolutegravir (DTG) គេត្រូវធ្វើតេស្តមានគភ៌ និងផ្តល់ប្រឹក្សាអំពីវិធីសាស្ត្រពន្យារកំណើតដែលមានប្រសិទ្ធភាព។ ប្រសិនបើអ្នកជំងឺមានគភ៌ ឬក៏គាត់ចង់មានគភ៌ គេគួរផ្តល់ឱសថដែលមិនមែនពពួក DTG (non-DTG) ដល់គាត់។

៦.៤. តេស្តអមគ្លីនិក

គិលានុបដ្ឋាយិកាយកសំណាកឈាមរបស់អ្នកជំងឺដើម្បីធ្វើតេស្តបឋម (baseline) នៅមន្ទីរពិសោធន៍៖ ក្រេអាទីនីន, រាប់គ្រាប់ឈាម, មុខងារថ្លើម, មេរោគថ្លើមប្រភេទB, ប្រភេទC និងរាប់កោសិកា CD4។ ចំពោះអ្នកជំងឺជាស្ត្រីក្នុងវ័យបន្តពូជ គេត្រូវធ្វើតេស្តពិនិត្យភាពមានគភ៌មុននឹងចាប់ផ្តើមការព្យាបាល។ ការធ្វើតេស្តរកអង្គបដិបត្តរបស់មេរោគគ្រីបតូកូក ត្រូវធ្វើនៅមន្ទីរពិសោធន៍ នៅពេលដែលចំនួន $CD4 \leq 100 \text{ cell/mm}^3$ ។ អ្នកជំងឺនឹងត្រូវទាក់ទងក្នុងការជូនដំណឹងពីលទ្ធផលតេស្ត និងត្រូវត្រឡប់មកគ្លីនិកវិញដោយផ្អែកលើលទ្ធផលមន្ទីរពិសោធន៍។

VII. ឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍

ជម្រើសរូបមន្តព្យាបាលជូរទី១ សម្រាប់ស្ទើរតែគ្រប់អ្នកជំងឺទាំងអស់ គឺ TDF+3TC+DTG*

អ្នកជំងឺ	ជម្រើសទី១	ជម្រើសជំនួស**
បុរសពេញវ័យ និងក្មេងប្រុសជំទង់	TDF+3TC+DTG	TDF+3TC+EFV600
ស្រ្តីមានផ្ទៃពោះ (>៨សប្តាហ៍ក្រោយបង្កកំណើត) និងស្រ្តីបំបៅដោះកូន និងក្មេងស្រីជំទង់		TDF+3TC+EFV400
ស្រ្តី និងក្មេងស្រីជំទង់ដែលប្រើមធ្យោបាយពន្យារកំណើតដែលមានប្រសិទ្ធភាព ឬក៏មិនបិតក្នុងសភាពសក្តានុពលបន្តពូជ		TDF+3TC+EFV400
ស្រ្តី និងក្មេងស្រីជំទង់ដែលបិតក្នុងសភាពសក្តានុពលបន្តពូជ ដែលចង់មានផ្ទៃពោះ ឬមិនប្រើមធ្យោបាយពន្យារកំណើតដែលមានប្រសិទ្ធភាព	TDF+3TC+EFV600	TDF+3TC+PI

*ព័ត៌មានលម្អិតបន្ថែមទៀតអំពីការប្រើប្រាស់ DTG, សូមមើលនៅក្នុងគោលការណ៍ណែនាំប្រតិបត្តិស្តីពីការប្រើប្រាស់ឱសថ Dolutegravir (DTG) សម្រាប់មនុស្សពេញវ័យនិងក្មេងជំទង់ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨។

**សម្រាប់ស្ថានភាពពិសេស ផលប៉ះពាល់របស់ថ្នាំ, មុខងារកុំខ្សោយ, សូមអានលម្អិតនៅក្នុង គោលការណ៍ណែនាំជាតិស្តីពីការគ្រប់គ្រងគ្លីនិក និងព្យាបាលជំងឺអេដស៍សម្រាប់មនុស្សពេញវ័យនិងក្មេងជំទង់ ជំពូក១០។ ការតាមដាននិងការផ្លាស់ប្តូរឱសថសម្រាប់ការពុលARTទំព័រ៧៦ (ឯកសារភាសាខ្មែរ)។

VIII. ការពិនិត្យបន្តបន្ទាប់

គ្រូពេទ្យត្រូវប្រាកដថាការមកពិនិត្យបន្តបន្ទាប់ត្រូវស្របទៅតាមកាលវិភាគខាងក្រោម៖

ថ្ងៃ/សប្តាហ៍	ការពិនិត្យ គ្លីនិក	ការផ្តល់ប្រឹក្សាពីការ លេបថ្នាំត្រឹមត្រូវ ទៀងទាត់ជាប់លាប់	តេស្តមន្ទីរ ពិសោធន៍	ឱសថ
ថ្ងៃ ០	✓	✓	✓	ចាប់ផ្តើម ART ចាប់ផ្តើម CTX
សប្តាហ៍ទី១ (៧ថ្ងៃក្រោយ ការពិនិត្យ លើកទីមួយ)	✓	✓	ពិនិត្យ លទ្ធផល	បញ្ឈប់ CTX ប្រសិនបើ CD4 ≥ 350 cell/mm ³ ចាប់ផ្តើមការបង្ការដោយ Fluconazole អាស្រ័យលើ កម្រិត CD4
សប្តាហ៍ទី២	✓	✓		ចាប់ផ្តើមការព្យាបាលបង្ការជំងឺ របេង (TPT) ²
ពិនិត្យបន្តបន្ទាប់រៀងរាល់ខែចំពោះ TPT				

នៅពេលដែលអ្នកជំងឺបានបញ្ចប់ TPT តែនៅបន្ត CTX សូមអាន គោលការណ៍ណែនាំជាតិស្តីពីការ
គ្រប់គ្រងគ្លីនិក និងព្យាបាលជំងឺអេដស៍សម្រាប់មនុស្សពេញវ័យនិងក្មេងជំទង់ (តារាង២-១) ក្នុងទំព័រ
៤៥ និងតារាង២-៣ ទំព័រ៤៦ (សៀវភៅភាសាខ្មែរ)។

² Refer to Chapter 6 table 6.2 page 46 of National HIV clinical management guidelines for adults and adolescents, 2015

IX. ការតាមដានការអនុវត្តការចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនិងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍

ដើម្បីធានាថាកម្មវិធីជាតិប្រមូល, ចងក្រង និងពិនិត្យមើលទិន្នន័យចាំបាច់នានាអំពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តការចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនិងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ សូចនាករមួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះ នឹងត្រូវធ្វើការតាមដាន។

សូចនាករទី១. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនិងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍

សូចនាករទី២. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលមកពិនិត្យបន្តបន្ទាប់ទៅតាមកាលវិភាគកំណត់

សូចនាករទី៣. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលមានកម្រិតបន្ទុកមេរោគអេដស៍បង្ក្រាបនៅខែទី៦ក្រោយការព្យាបាល

សូចនាករទី៤. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលបិតនៅជាប់ក្នុងសេវាព្យាបាលនៅក្នុងខែទី១២

សូចនាករទី៥. ភាគរយអ្នកជំងឺបាត់មុខក្រោយពីការចាប់ផ្តើមការព្យាបាល

សូចនាករទី៦. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលគ្រូពេទ្យបញ្ឈប់ការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ដោយសារតែផលប៉ះពាល់

សូចនាករទី ១. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនិងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍

និយមន័យ	ចំនួនអ្នកជំងឺARTដែលបានចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនិងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍តាមរយៈតេស្តឈាមបញ្ជាក់ ចែកនឹងចំនួនអ្នកជំងឺសរុបចុះឈ្មោះនៅART គ្លីនិក ក្នុងអំឡុងរយៈពេលដែលត្រូវវាយការណ៍។

បំណង	វាស់វែងសមាមាត្រអ្នកជំងឺដែលបានចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍។
វិធីសាស្ត្រវាស់វែង	រាប់ចំនួនអ្នកជំងឺ ដែលមានថ្ងៃខែឆ្នាំចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ដូចគ្នានឹងថ្ងៃខែឆ្នាំរបស់តេស្តបញ្ជាក់ថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ រួចហើយគណនាដោយប្រើភាគយកនិងភាគបែងខាងក្រោម។
ពេលវេលានៃការវាស់វែង	រៀងរាល់ខែ
ភាគយក	ចំនួនអ្នកជំងឺ ដែលមានថ្ងៃខែឆ្នាំចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ដូចគ្នានឹងថ្ងៃខែឆ្នាំរបស់តេស្តបញ្ជាក់ថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ក្នុងអំឡុងរយៈពេលដែលត្រូវរាយការណ៍។
ភាគបែង	ចំនួនអ្នកជំងឺសរុបចុះឈ្មោះនៅART គ្លីនិកក្នុងអំឡុងរយៈពេលដែលត្រូវរាយការណ៍។
បំបែក	ចាប់ផ្តើមការព្យាបាលក្នុងថ្ងៃតែមួយ(0 day)នឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យចាប់ផ្តើមការព្យាបាលមិនក្នុងថ្ងៃតែមួយ
ប្រភពទិន្នន័យ	ប្រព័ន្ធទិន្នន័យនៅARTគ្លីនិក
ការបកស្រាយ	ក្នុងចំណោមអ្នកជំងឺសរុប តើមានអ្នកជំងឺប៉ុន្មានភាគរយដែលបានចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ?

សូចនាករទី ២. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលមកពិនិត្យបន្តបន្ទាប់នៅតាមការណាត់

និយមន័យ	ចំនួនអ្នកជំងឺARTដែលបានចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ដែលបានមកពិនិត្យបន្តបន្ទាប់តាមការណាត់ ចែកនឹងចំនួនអ្នកជំងឺចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍សរុបចុះឈ្មោះនៅART គ្លីនិក។

បំណង	វាស់វែងសមាមាត្រអ្នកជំងឺដែលបានចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ដែលគោរពតាមការណែនាំរបស់អ្នកផ្តល់សេវា។
វិធីសាស្ត្រវាស់វែង	រាប់ចំនួនអ្នកជំងឺដែលបានចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ដែលបានមកពិនិត្យតាមការណាត់, រួចគណនាភាគរយដោយប្រើប្រាស់ភាគយក និងភាគបែងខាងក្រោម។
ពេលវេលានៃការវាស់វែង	រៀងរាល់ខែ
ភាគយក	ចំនួនអ្នកជំងឺARTដែលបានចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ដែលបានមកពិនិត្យបន្តបន្ទាប់តាមការណាត់ក្នុងអំឡុងរយៈពេលដែលត្រូវរាយការណ៍។
ភាគបែង	ចំនួនអ្នកជំងឺARTដែលបានចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍សរុបក្នុងអំឡុងរយៈពេលដែលត្រូវរាយការណ៍។
បំបែក	មកមុនការណាត់ មកតាមការណាត់ មកយឺតតែនៅមានថ្នាំបម្រុង (1-5 days) មកយឺតអស់ថ្នាំបម្រុង (> 5 days) NCHADS: “ថ្នាំបម្រុងមិនអាចលើសពី៥ថ្ងៃឡើយ”
ប្រភពទិន្នន័យ	ប្រព័ន្ធទិន្នន័យនៅARTគ្លីនិក
ការបកស្រាយ	តើអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ មកពិនិត្យបន្តបន្ទាប់តាមការណាត់ក្នុងកម្រិតណា?

សូចនាករទី ៣. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលមានកម្រិតបន្ទុកមេរោគអេដស៍បង្ក្រាបនៅខែទី៦ ក្រោយការព្យាបាល

និយមន័យ	ចំនួនអ្នកជំងឺដែលមានបន្ទុកមេរោគបានបង្ក្រាបក្រោយការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ រយៈពេលប្រាំមួយខែ ចែកនឹងចំនួនអ្នកជំងឺដែលបានចាប់ផ្តើមការព្យាបាលឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍សរុបនៅក្នុងអំឡុងពេលដូចគ្នា។
បំណង	តាមដានប្រសិទ្ធភាពការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងចំណោមអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍។
វិធីសាស្ត្រវាស់វែង	រាប់ចំនួនអ្នកជំងឺដែលបានចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ នៅARTគ្លីនិកកាលពីរយៈពេល៦ខែមុន (ពីខែទី៥ទៅដល់ខែទី៧), បន្ទាប់មកគណនាភាគរយ ដោយប្រើប្រាស់ភាគយក និងភាគបែងខាងក្រោម។
ពេលវេលានៃការវាស់វែង	៦ខែ
ភាគយក	ចំនួនអ្នកជំងឺដែលមានបន្ទុកមេរោគអេដស៍បានបង្ក្រាបនៅខែទី៦ក្រោយការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍(ក្នុងអំឡុងពេល២១០ថ្ងៃ)។
ភាគបែង	ចំនួនអ្នកជំងឺសរុបដែលបានចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងអំឡុងពេលដូចគ្នា។
បំបែក	ចាប់ផ្តើមការព្យាបាលក្នុងថ្ងៃតែមួយ(0 day)នឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ចាប់ផ្តើមការព្យាបាលមិនក្នុងថ្ងៃតែមួយ
ប្រភពទិន្នន័យ	ប្រព័ន្ធទិន្នន័យនៅARTគ្លីនិក
ការបកស្រាយ	តើអត្រាបន្ទុកមេរោគអេដស៍បានបង្ក្រាបក្នុងចំណោមអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និងអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលមិននៅថ្ងៃតែមួយខុសគ្នាដែរឬទេ?

សូចនាករទី ៤. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលមិននៅជាប់ក្នុងសេវាព្យាបាលនៅក្នុងខែទី១២

និយមន័យ	ចំនួនអ្នកជំងឺព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ដែលមិននៅជាប់ក្នុងសេវា ក្រោយការចាប់ផ្តើមការព្យាបាលរយៈពេល១២ខែ ចែកនឹងចំនួនអ្នកជំងឺសរុបដែលចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ នៅអំឡុង១២ខែមុនរយៈពេលរាយការណ៍។
បំណង	តាមដានសមាមាត្រអ្នកជំងឺដែលកំពុងព្យាបាលដោយ ឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ដែលនៅតែមិននៅក្នុងតាមដានយ៉ាងសកម្មរបស់ARTគ្លីនិក។
វិធីសាស្ត្រវាស់វែង	រាប់ចំនួនអ្នកជំងឺ ដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ កាលពីអំឡុង១២ខែ មុនរយៈពេលរាយការណ៍ រាប់ចំនួនអ្នកជំងឺដែលមិននៅជាប់ក្នុងសេវា អ្នកជំងឺស្លាប់ និងអ្នកជំងឺបាត់មុខ បន្ទាប់មកគណនាភាគ រយដោយប្រើភាគយកនិងភាគបែងខាងក្រោម។
ពេលវេលានៃការវាស់វែង	ប្រចាំឆ្នាំ
ភាគយក	ចំនួនអ្នកជំងឺដែលនៅតែកំពុងទទួលការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងអំឡុងរយៈពេល១២ខែ ដែលបានជ្រើសយក ក្រោយពីការចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ (មិនរាប់បញ្ចូលអ្នកដែលបាត់មុខ, ស្លាប់, និងបញ្ជូនចេញ)។
ភាគបែង	ចំនួនអ្នកជំងឺចាប់ផ្តើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍សរុប ក្នុងអំឡុងពេល១២ខែមុនថ្ងៃដំបូងនៃរយៈពេលរាយការណ៍ (ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងអ្នកបញ្ជូនចូល)។
បំបែក	ចាប់ផ្តើមការព្យាបាលក្នុងថ្ងៃតែមួយ(0 day)នឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ចាប់ផ្តើមការព្យាបាលមិនក្នុងថ្ងៃតែមួយ
ប្រភពទិន្នន័យ	ប្រព័ន្ធទិន្នន័យនៅARTគ្លីនិក
ការបកស្រាយ	តើអត្រាមិននៅជាប់ក្នុងសេវាព្យាបាលក្នុងចំណោមអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ មានកម្រិតយ៉ាងណាបើធៀបនឹងអ្នកជំងឺដែលមិនចាប់ផ្តើមក្នុងថ្ងៃតែមួយ?

សូចនាករទី ៥. ភាគរយអ្នកជំងឺបាត់មុខក្រោយពីការចាប់ផ្តើមការព្យាបាល

និយមន័យ	ចំនួនអ្នកជំងឺដែលទទួលការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍បាត់មុខ ចែកនឹងចំនួនកំពុងទទួលការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍សរុប (active patients + LTF + died + transfer out) នៅដំណាច់រយៈពេលដែលត្រូវរាយការណ៍។
បំណង	តាមដានសមាមាត្រអ្នកជំងឺដែលកំពុងព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ដែលនៅសកម្មនិងទទួលការព្យាបាលដោយគ្លីនិកART។
វិធីសាស្ត្រវាស់វែង	រាប់ចំនួនអ្នកជំងឺដែលបានចុះឈ្មោះនៅគ្លីនិកARTក្នុងអំឡុងរយៈពេលរាយការណ៍ ដែលបានទទួលការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍, រួចគណនាភាគរយដោយប្រើភាគយកនិងភាគបែងខាងក្រោម។
ពេលវេលានៃការវាស់វែង	ត្រីមាស
ភាគយក	ចំនួនអ្នកជំងឺដែលបាត់មុខសរុប ក្នុងត្រីមាស។ NCHADS: “អ្នកជំងឺបាត់មុខ” គឺអ្នកជំងឺដែលមិនបានមកពិនិត្យជំងឺនៅគ្លីនិកART លើសពី៩០ថ្ងៃនៃ “ថ្ងៃណាត់ជួបលើកក្រោយ”។
ភាគបែង	ចំនួនអ្នកជំងឺសរុបដែលកំពុងព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ (active patients + LTF + died + transfer out) នៅដំណាច់ត្រីមាស។
បំបែក	ចាប់ផ្តើមការព្យាបាលក្នុងថ្ងៃតែមួយ(0 day)នឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ចាប់ផ្តើមការព្យាបាលមិនក្នុងថ្ងៃតែមួយ
ប្រភពទិន្នន័យ	ប្រព័ន្ធទិន្នន័យនៅARTគ្លីនិក
ការបកស្រាយ	តើអត្រាអ្នកជំងឺបាត់មុខចំណោមអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ មានកម្រិតទាបជាង, ស្មើ, ឬធំជាងអត្រាបាត់មុខចំណោមអ្នកជំងឺដែលមិនចាប់ផ្តើមការព្យាបាលក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ?

សូចនាករទី ៦. ភាគរយអ្នកជំងឺដែលត្រូវពេទ្យបញ្ឈប់ការព្យាបាលដោយARTដោយសារតែផលប៉ះពាល់របស់ឱសថART

និយមន័យ	ចំនួនអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ រួចហើយត្រូវបញ្ឈប់យ៉ាងហោចថ្នាំមួយមុខ ដោយសារតែផលប៉ះពាល់របស់ថ្នាំ ចែកនឹងចំនួនអ្នកជំងឺចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យសរុប នៅក្នុងអំឡុងពេលរាយការណ៍។
បំណង	តាមដានសមាមាត្ររបស់អ្នកជំងឺដែលត្រូវបញ្ឈប់ការព្យាបាលដោយសារតែផលប៉ះពាល់របស់ថ្នាំ។
វិធីសាស្ត្រវាស់វែង	រាប់ចំនួនអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យនៅក្នុងអំឡុងពេលរាយការណ៍ រួចហើយគណនាភាគរយដោយប្រើភាគយកនិងភាគបែងខាងក្រោម។
ពេលវេលានៃការវាស់វែង	ត្រីមាស
ភាគយក	ចំនួនអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ រួចហើយត្រូវបញ្ឈប់យ៉ាងហោចថ្នាំមួយមុខដោយសារតែផលប៉ះពាល់របស់ឱសថ។
ភាគបែង	ចំនួនអ្នកជំងឺចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យសរុបនៅក្នុងត្រីមាស។
បំបែក	ចាប់ផ្តើមការព្យាបាលក្នុងថ្ងៃតែមួយ(0 day)នឹងថ្ងៃធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ចាប់ផ្តើមការព្យាបាលមិនក្នុងថ្ងៃតែមួយ
ប្រភពទិន្នន័យ	ប្រព័ន្ធទិន្នន័យនៅARTគ្លីនិក
ការបកស្រាយ	តើអត្រានៃការបញ្ឈប់ការព្យាបាលដោយសារតែផលប៉ះពាល់របស់ឱសថចំណោមអ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ មានកម្រិតទាបជាង, ស្មើ, ឬធំជាងអត្រានៃការបញ្ឈប់ការព្យាបាលដោយសារតែផលប៉ះពាល់របស់ឱសថ

	ចំណោមអ្នកជំងឺដែលមិនចាប់ផ្តើមការព្យាបាលក្នុងថ្ងៃតែមួយនឹងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ?

X. ឯកសារយោង

The Cambodian National HIV Clinical Management Guidelines, 4th revision in 2015.

Rosen S, Maskew M, Fox MP, et al. Initiating antiretroviral therapy for HIV at a patient's first clinic visit: The RapIT randomized controlled trial. *PLoS medicine*. 2016;13(5):e1002015. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27163694>.

Koenig SP, Dorvil N, Devieux JG, et al. Same-day HIV testing with initiation of antiretroviral therapy versus standard care for persons living with HIV: A randomized unblinded trial. *PLoS medicine*. 2017;14(7): e1002357. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28742880>.

Chan AK, Kanike E, Bedell R, et al. Same day HIV diagnosis and antiretroviral therapy initiation affects retention in Option B+ prevention of mother-to-child transmission services at antenatal care in Zomba District, Malawi. *J Int AIDS Soc*. 2016; 19: 20672

Katirayi L, Namadingo H, Phiri M, et al. HIV-positive pregnant and postpartum women's perspectives about Option B+ in Malawi: a qualitative study. *J Int AIDS Soc*. 2016; 19: 20919

Pilcher CD, et al. The Effect of Same-Day Observed Initiation of Antiretroviral Therapy on HIV Viral Load and Treatment Outcomes in a US Public Health Setting. *J Acquir Immune Defic Syndr*. 2017 Jan 1;74(1):44-51

The New England Journal of Medicine. Initiation of Antiretroviral Therapy in Early Asymptomatic HIV Infection. Available at <https://www.nejm.org/doi/pdf/10.1056/NEJMoa1506816>

WHO. Guidelines for Managing Advanced HIV Disease and Rapid Initiation of Antiretroviral Therapy. July 2017.